

№ 131

BODAJMY
OJCZYZNĘ
zgoda i pracą!

KALENDARZYK

14 N Bonifacego M
15 P Zofji Wd. M.
16 Jana Nepomucena
17 S Paschalis, W
18 C Feliksa kapuc. M.
19 P Piotra Celestyna
20 S Serwacego Sen. W

REDAKCJA

w ŁODZI
Al, Kościuszki 41
TELEFON 28.

112 prenumera

w Łodzi

kwartalnie Mk 1.60
Miesięcznie „ 420,
za roznośnienie
30 mk. miesięcznie
z przes. poczt.
Kwartalnie mk. 1500
Miesięcznie „ 500
poza Łodzią egz. 22

w Ameryce

dolara miesięcznie
Konto Pocztow. Kasy
Oszczędności 60.594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 15 maja 1922 roku

Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6-ej; po 6-ej dolicza się 50%
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ołiar administracja nie odpowiada.

Odezwa do nauczycielstwa polskiego!

Umowy gospodarcze z Francją

Po raz drugi zwołujemy Drogie Koleżanki i Szanownych Kolegów na wielki Zjazd Nauczycielski i to do prastarego, nadwiślańskiego grodu Kopernika, do Torunia. Gdy rok temu, zebrało się w Tczewie wyłącznie nauczycielstwo pracujące na terenie Pomorza, zwracamy się dzisiaj do naszych Braci i Sióstr z całej Rzeczypospolitej Polskiej, członków i zwolenników naszej zawodowej organizacji „Chrześcijańsko Narodowego-Stowarzyszenia Nauczycielstwa w Polsce” — z gorącym apelem, aby wzięli wraz z nami udział we wielkim naszym zjeździe.

Podkreście, że nie nas już więcej nie dzieli, nas dzieli jedna Matka!

Okażcie jawnie, uroczyste i stanowczo to co nas wszystkich łączy; mianowicie niewzruszalne i wieczyste zasady chrześcijańskie i narodowe!

Niech całe nauczycielstwo Polski stanie zgodnie pod naszym wspólnym sztandarem, na którym wyryliśmy swe hasła:

„Z Bogiem za Wiarę i Ojczyznę”!

„Dla dobra społeczeństwa i ku chwale Boga”

UWAGI.

Szanowne Zarządy Kół wszystkich oddziałów okręgowych „Ch. N. Stcw. Naucz. w Polsce” zechcą niezwłocznie sporządzić spisy uczestników, spisy wysłać na ręce kolegi Szentleben'a, Toruń, ul. Bydgoska nr. 60, zebrać wkładki.

(każdy uczestnik płaci za wszystko — 2000 mkp., bez wspólnego obiadu — 1500 mkp., bez teatru — 1900 mkp., bez wspólnego obiadu i teatru — 1200 mkp.)

Sumy te wysłać na konto nr. 38,45 „Zjazdu Nauczycielskiego do Banku Związku Spółek Zarobkowych”, ul. w Toruniu. Noclegi bezpłatne w 3 seminarjach, i w prywatnych domach, za zapłatą w hotelach. Zyczenia co do noclegów i co do obiadu wspólnego i teatru należy wyszczególnić w zgłoszeniach.

Na dworcach funkcjonują biura informacyjne. (10)

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Zaliczki dla samorządów miejskich.

(wp) Mimo zapowiedzianej na jesieni ubiegłego roku powstrzymania przez min. skarbu wszelkiej pomocy finansowej dla miast, okazało się niemożliwym stosowanie tego postanowienia.

Min. skarbu rozesłało samorządom okolic min. spr. wewn., w którym podaje warunki

Na onegdajszym posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych poświęconem ratyfikacji umów politycznych i gospodarczych z Francją, p. Wacław Olszewicz, naczelnik Wydziału Ekonomicznego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, oświetlił znaczenie umów gospodarczych w przemówieniu, którego treść podana przedwczorajsze ranne wydanie „Rzeczypospolitej” jest następująca:

Z trzech umów gospodarczych z Francją, przedstawił przez Rząd do ratyfikacji, jedna tzw. bilateralna nie była wogóle poddana dyskusji, tak czy wista jest bowiem jej korzyść dla tych obywateli naszych, którzy byli obywatelami Rzeszy Niemieckiej lub Austrii i którzy z tego tytułu mieli pewne trudności w związku z dokonaniem w czasie wojny przez Francję sekwestrem prywatnej własności niemieckiej lub austriackiej.

Co do umów handlowej i naftowej dyskusja stwierdziła, że istnieje dopatrywanie się w nich jednostronnych korzyści na rzecz Francji.

Otoż należy stwierdzić, że konwencja handlowa istotnie nie zawiera w zakresie celnym klauzuli największego uprzywilejowania na korzyść Polski, która ją Francji udziela. Jest to jedyny punkt konwencji, w którym formalna wzajemność nie została ustalona. Należy jednak wziąć pod uwagę, że Francja żadnemu państwu klauzuli tej nie udziela; nie otrzymała jej ani Kanada ani Estonia ani Finlandja, które ostatnio zawierały umowy z Francją. Co do Czechosłowacji, jej konwencja handlowa z Francją jest właśnie obecnie poddana rewizji i klauzuli zawierającej nie będzie Polska w przeciwieństwie do Francji udzielała ostatnio klauzuli największego uprzywilejowania Rumunii i Czechosłowacji, nie mogła jej więc odmówić swemu sojusznikowi. Zresztą naszym negocjatorom powiodło się uzyskać taryfę minimalną dla całego szeregu towarów, przedewszystkiem dla produktów przemysłu rolnego (krochmal, mączka ziemniaczana itd) i drzewnego, które i bez konwencji szły do Francji, przeważnie jako niemieckie. Dalej Francja przyznaje dla 95 kategorii towarów zniżki specjalne, które udostępnią rynek francuski

naszym motorom, maszynom przedziałniczym, przędzylom itd.

Wśród kupiectwa zainteresowanie dla eksportu do Francji wzrasta i eksport ten zyskuje obecnie realne podstawy. Przeciwnie eksport z Francji do Polski mimo zniżek celnych wależyć musi z dużymi trudnościami ze względu na walutowych i kredytowych.

Dopuszczenie towarzystw akcyjnych francuskich do Polski, oparte na wzajemności stwarza podobne warunki dla istnienia we Francji filii naszych banków, doniosłego ze względu na przesyłkę do kraju oszczędności robotników polskich we Francji.

Poza gospodarczymi korzyściami posiada konwencja handlowa z Francją, będąca pierwszą konwencją taryfową, doniosłe znaczenie polityczno-ekonomiczne, gdyż prerogatywy, przyznane Francji, wzbucają zainteresowanie u innych państw. A w tej chwili, nie mniej niż 11 państw negocjuje z Polską na temat umowy handlowej. W ten sposób wchodzi Polska nareszcie na szerokie tory światowej polityki ekonomicznej.

Co do umowy naftowej stwarza ona dla kapitałów francuskich daleko idące uprzywilejowanie. Nie ma w niej nie ponadto. Niema zwłaszcza żadnego monopolu. Przeciwnie, podobnie jak się rzecz ma z umową handlową, otwiera się możliwość zainteresowania innych krajów naftą naszą, ofiarując im to samo traktowanie, jakie dla swoich kapitalistów uzyskała Francja. Tereny państwowe i odbenzyniarnia drohobycska w niczem nie są dotknięte postanowieniami konwencji naftowej, w jej obecnej redakcji. Genezy dawniejszych jej tekstów szukać należy przedewszystkiem w etatyzmie, odziedziczonym po okupantach. Sytuacja się całkowicie zmieniła, kapitały obecne pragną jednakże mieć pewne gwarancje. Udzielając je, poza korzyściami politycznymi, zyskujemy dopływ kapitału zagranicznego, bez którego wzmoczenie produkcji jest wykluczone.

Są więc we wszystkich trzech umowach momenty czysto gospodarcze, i powodujące, że umowy te i same w sobie są dla Polski korzystne. (8)

na jakich min. skarbu udzielać będzie zaliczek miastom.

Zaliczki te mogą być używane tylko na pokrycie niezbędnych potrzeb administracyjnych i zwrot ich musi nastąpić w drodze potrącenia przez kasy skarbowe z pobranych na rzecz miast dodatków do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego. (10)

Walka z lichwą kredytową.

Onegdaj u komisarza nadzwyczajnego do zwalczania drożyzny ministra Michalskiego odbyła się narada z przedstawicielami związków banków w sprawie drożyzny kredytu.

Kredyt jest obecnie coraz droższy, i życzenie pieniędzy na pół proc. dziennie należy do rzadkości; najbardziej szanujące się banki pobierają ponad 20 proc. w stosunku rocznym; instytucje słabsze biorą 40—60 proc. Podnosi to bardzo cenę towarów i jest jednym z czynników, wzmagających drożyznę.

Wobec tego komisarz nadzwyczajny wezwał organizacje banków, by przeciwdziałały lichwie kredytowej, zapowiadając kroki represyjne (w postaci cofnięcia tarytu w

P. K. K. P.) tym bankom, które lichwę kredytową stosować będą.

Związki banków przyrzekły ministrowi Michalskiemu swoje współdziałanie.

Niebezpieczeństwo dla Polski

(wp) Pod tytułem „Niebezpieczeństwo dla Polski” paryski „Temps” pisze:

Traktat Wersalski postanawiający, że Polsce ma być powierzone prowadzenie nie spraw polityki zagranicznej Gdańska, nie przewiduje tego że ludność niemiecka w Gdańsku może pracować przeciw Polsce.

Właśnie Senat Gdański wystosował do Wysokiego Komisarza pismo z żądaniem przyznania Senatowi „prawa interwencji w polskiej polityce zagranicznej.” Gdyby takie żądanie zostało spełnione przez Ligę Narodów, stanowiłoby to bardzo poważne niebezpieczeństwo dla Polski.

Odroczenie wojskowe

(wp) Komisja wojskowa obradowała w dalszym ciągu nad projektem ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej. Wybrała podkomisję, która ma opracować brzmienie art. 54, 55 i 56, traktujących o odroczeniach służby wojskowej jedynym żywicielom rodzin i osobom odbywającym studia.

Koniec konferencji genueńskiej

PARYŻ 14 (PAT) Agencja Hawasa donosi z Genui: Konferencje genueńską można uważać za ukończoną. Wczoraj wieczorem oświadczył Lloyd George, że prace konferencji zostaną ukończone we wtorek, o ile nastąpi porozumienie co do powołania komisji rze czownawców dla spraw rosyjskich.

Inicjatywa Barthou co do przyciągnięcia Stanów Zjednoczonych do udziału w pracach tej komisji spotkała się we wszystkich kołach z jednomyślną aprobatą. W związku z tem zaraz wczoraj zwrócono się do ambasadora Stanów Zjednoczonych z prośbą, ażeby zakomunikował rządowi waszyngtońskiemu o życzeniu mocarstw, ażeby Stany Zjednoczone uczestniczyły w komisji.

Francja uzyskała zadośćuczynienie co do 3 punktów, które uważa ona jako zasadnicze i co do których jest zdecydowana nie czynić żadnych ustępstw: 1) komisja rzeczoznawców zostanie mianowana przez rządy, a nie przez konferencje, 2) komisja nie powinna do puścić do udziału Rosjan w komisji zaraz od pierwszej chwili rozpoczęcia jej prac, 3) komisja będzie mogła wypowiadać jedynie zalecenia, nie będzie zaś mogła powziąć żadnych uchwał wiążących rządy.

GENUA 14 (PAT) Znosi się na kompromis między Anglią i Francją w poniedziałek.

Określając nasze stanowisko, minister Skirmunt oświadczył że z uczestników komisji Polska jedynie ma traktat pokojowy z Rosją, normujący kwestje ekonomiczne, klauzulą największego uprzywilejowania. Tem się tłumaczy pewna nasza rezerwa w związku ze sprawą rosyjską, w której nasz udział dyktowany jest jedynie chęcią ogólnego porozumienia. Nasze granice z Rosją ustala traktat uznany niedawno przez nią, wykluczając wątpliwości natury prawej i nie mogące stanowić motywów napaści.

Sankcja mocarstw zastrzeżona traktatem wersalskim nie ma związku ze stosunkiem Polski do Rosji. To też formalna ochrona paktu gwarancyjnego była i dla nas zbyt cenna. Z temi zastrzeżeniami gotowiśmy pakt taki przyjąć z uwagi na ogólne położenie innych państw i niepewną sytuację.

GENUA, 13 (PAT) Sądzą, że uroczyste końcowe posiedzenie konferencji odbędzie się we wtorek. (8)

Podejrzane machinacje sfer belwederskich.

POZNAN, 13 | 5 (wł) Dzisiejszy „Kurier Poznański”, zamieszcza telegram swego korespondenta z Warszawy, w którym tenże donosi:

Według doniesień z Genui memoriał rosyjski proponuje utworzenie międzynarodowego organu kontrolującego we Lwowie. Litwini zaś domagają się utworzenia międzynarodowego organu kontrolującego w Wilnie, oraz specjalnej podkomisji dla Wileńszczyzny. Ehrenberg z „Kurjera Porannego” uzupełnia tę wiadomość następującym komentarzem: „Zastrzeżenia Barthou, co do poruszenia sprawy litewskiej i

Wschodniej Galicji dotyczyły dyskusji na pełnym posiedzeniu konferencji.”

W związku z tą wiadomością należy zaznaczyć, że „Kurier Poranny” jest nieoficjalnym organem Belwederu i że Ehrenberg i Kurjer Poranny od pewnego czasu starają się wzbudzić nieufność do Francji. Również minister Zalewski na posiedzeniu komisji konstytucyjnej oświadczył, że „delegacja polska uzyskała ze strony rządu francuskiego tylko „słabe” poparcie. Z tego też powodu ma się wrażenie, że stoimy w przededniu jakiejś kampanji przeciw Francji

Wojska polskie na G. Śląsk,

(Poświęcenie sztandarów 74 i 75 pp.)

POZNAN 14 (PAT) Dziś w obozie D. O. K. Poznań w Biedrusku odbyło się uroczyste poświęcenie i wręczenie sztandarów 74 i 75 pp. Pułki te udają się do garnizonów górnośląskich dla objęcia przez Polskę przynajmniej jej części G. Śląska. Ceremonja odbyła się w obecności

Naczelnika Państwa. Na placu ćwiczeń obozu Naczelnik Państwa wysłuchał mszy św., odprawionej przez ks. Wiliensa. Po poświęceniu sztandaru i kilku przemówieniach, oraz ceremonji wbijania gwoździ, odbyła się przed Naczelnikiem Państwa defilada całej 23-ej dywizji.

O godz. 17. 15 Naczelnik Państwa powrócił do Warszawy. W uroczystości brali udział dowódcy okręgu łódzkiego i krakowskiego. (10)

KWESTJA ŻYDOWSKA.

„Jeżeli wam, ąle, dlaczego się nie wynosicie”

„Jeżeli wam źle, dlaczego się nie wynosicie” Słowa powyższe wypowiedziane w Sejmie przez Ks. Maciejewicza w odpowiedzi na utyskiwania posła Grümbaum'a co do pokrzywdzenia żydów strasznie się nie podobają „Naszemu Kurjerowi”. Drac szaty nad polską nietolerancją przyrównuje państwo do restauracji w której są złe potrawy i niegrzeczna obsługa pisze „Nasz Kurjer” „Myśmy też wnieśli swoje cegły do ogólnej odbudowy! „My nie damy się wyprosić. Na tej ziemi leżą prochy naszych ojców, we krwi i pocie, które w nią wsiąkły. Tu jest także żydów polskich krew i pot!”

To że nie tak łatwo ich wyprosić, o tem dobrze wiemy. Znadto wgrzyli się w nasze ciało! Do nich stosuje się bo znane przysłowie o kurze i grzędzie po której z latami coraz wyżej wskakują. Ale co dają wzamian? Gdy by to rzeczywiście było prawdą, o czem deklamuje „Nasz Kurjer” że „w ziemi tej jest także żydów polskich krew i pot”. Bo pot ten oddawali za własne korzyści wysysając z państwa i jego obywateli wszystko, co się da wyciągnąć. A krew: Kiedyż do dobrowolnie i żywiłowo oddawali swą krew za naszą Ojczyznę, którą w razie potrzeby chcą za włas-

na poczytywać. Był Berek Joselowicz i trochę innych nielicznych wyjątków, ale na tych kończy się historia. A że trochę żydów z przy musowego poboru zginęło w czasie ostatniej wojny z bolszewikami, to jeszcze nie dowód żeby przezto nabywali tak silnych praw jakie mają je ci, którzy przez setki lat dobrowolnie pierś nadstawiali w obronie swej Ojczyzny. Bo ileż to polaków zaciągniętych przymusowo zginęło w obronie rosyjskiego, niemieckiego czy austrijskiego państwa. A jednakże nikt z tej racji nie rościł sobie pretensji do ich Ojczyzny.

Żydzi którzy tylko przyczyniają się do podkopywania bytu państwu przez obniżanie waluty polskiej szczerości komunizmu etc. wciąż starają się zdobywać coraz większe dla siebie prawa. Nie darmo już Emmanuel Kant pisał w swej „Antropologii” „Zdawałoby się trudnym do pojęcia iż może istnieć naród, składający się z samych kupców, którzy wciskając się pomiędzy inne narody, nie myślą o pozyskaniu wśród nich „czci obywatelskiej” ale je dynie, jak dany naród nieżydowski, wyzyskać a nic nie stracić z pozyskanych praw obywatelskich”

A ks. Kruszyński w książce p.t. „Żargon Żydowski” pisze: „Żydzi są ludnością napływową, obcą w chwili przybycia do Polski i obcą po całych wiekach pobytu wskutek przechowywania własnych tradycji własnych form życia tak mocno wyróżniających się w stosunku do życia i kultury miejscowego spo-

Bandyci z Szobieszowic pod sądem

OPOLE, 14 (PAT) W dniu 17 i 16 maja odbędzie się przed specjalnym sądem policyjnym rozprawa sądowa przeciwko oskarżonym o udział w zajściach w Szobieszowicach. 8

Deputowani francuscy

LWÓW 14 (wł) Przybyli tu po ciągiem od strony Bukaresztu dwaj deputowani francuscy pp. Hemri Lorin i Georges Gra siean. Panowie ci rozpoczęli objazd państw malej ententy oraz Polski, celem utrwalenia przyjaźni łączącej Francję z temi państwami. Na dworcu powitał gości delegat województwa, konsul francuski i delegat min. spraw zagranicznych, przedstawiciel magistratu i t.d. Po południu odbyło się przyjęcie w hotelu George'a.

KOMUNIKATY.

— Kwesta Polskiej Macierzy Szkolnej.

Dorocznym zwyczajem na rzecz Polskiej Macierzy Szkolnej odbywa się kwesta majowa od niedzieli 14 b.m. na ulicach miasta w lokalach publicznych, a następnie przez cały tydzień do dnia 20 włącznie w lokalach zamkniętych. Zarząd Macierzy gorąco wzywa do ofiar, odwołując się do uczuć obywatelskich członków społeczeństwa miejscowego. Uarte mniemanie, że Macierz jest już instytucją zbędna i że wszystkie sprawy oświatowe zostały przejęte przez Państwo, jest z gruntu błędne. Objęcie całokształtu „oświaty” przechodzą siły i zasoby nawet najoższych państw Zachodu, gdzie wszędzie inicjatywa i wysiłek społeczeństwa wspiera i uzupełnia pracę czynników państwowych. Naród, który oszczędza na oświacie, gotuje sobie smutną przyszłość.

W imię lepszej przyszłości narodu, Obywatele! nie szcudźcie ofiar na Macierz! Im większe zasoby zgromadzi ona zdoła, tym wydatniejszą będzie jej praca, obecnie skromnością środków krepował Wszyskim, którzy w zrozumieniu jutra dadzą nam ulżew, — Bóg zapłaci!

— Odczyt.

W poniedziałek d. 15 maja o godz. 8-ej wieczorem w lokalu Stowarzyszenia Handlowców Polskich, Piotrkowska 108 p. J. Rowiński wygłosi odczyt o Stenografii, będący jednocześnie rozpoczęciem Kursów Akademickich w Łodzi. (7)

leczeństwa” „Są oni gośćmi wyrzuconymi z obcych krajów i laskawie przyjętymi przez naród polski. Ponieważ nie postarali się o spolonizowanie się pod względem politycznym jak to uczynili Niemcy i liczne rodziny Czechów, Francuzów, Szkotów, Greków, Ormian i t.d. przybyłe do Polski przeto nie przestają być elementem obcym. Ponieważ nie zbliżyli się pod względem narodowym i politycznym do społeczeństwa polskiego, przeto nie zbliżyli się do właścicielami praw do tego domu który zamieszkują. Są lokatorami dobrowolnie wpuszczonymi do mieszkania i właściciel ma prawo usunięcia ich, gdy uznają za potrzebne. Dziwnemby się wydawało, żeby ci lokatorowie z tytułu długiego zamieszkania rościli pretensję do własności”

Żydzi są, jak mieszkańcy którzy korzystając z prawa o ochronie lokatorów stawiają różne żądania placąc wzamian gospodarzowi minimalną opłatę, ale jak i ta ustawa kiedyś zostanie zniesiona, tak też jeśli żydzi w dalszym ciągu będą tylko rościli jakieś pretensje a wzamian nie wyplacali się państwu należycie i im wreszcie wypowiemy mieszkanie.

Gniew.

Z ok. 700-letniej rocznicy założenia uniwersytetu w Padwie

LWÓW 10 maja 1922.

Uniwersytet Jana Kazimierza i Politechnika postanowiły w holdzie dla Akademii Państwowej, w której kształcili się: Kl. Janicki, Kopernik Mik. ks. St. Orzechowski, Marcin Kromer, Jan Kochanowski, Jan Zamojski, Nidecki, Miechowita, Struś i wielu innych, złożyć odpowiednie pamiątkowe upominki. A mianowicie Uniwersytet wysłał „Boską Komedię” Dantego w tłumaczeniu profesora teozofii Uniwersytetu E. Porębowicza w luksusowym wydaniu Biblioteki Polskiej w Warszawie.

Wspaniała oprawa książki zdobi dedykacja

drukowana czcionkami łacińskimi w stylu renesansowym oraz nowa pieczęć w tym wycisku według rysunku artysty p. Rud. Męckiego. Ten sam artysta wykonał przeszliczny stylowy adres w siedmiu kolorach, zawierający obramowanie ornamentacyjne o motywach rodzinnych na wzór dawnych rękopisów. Górną część zdobi orzeł polski, na dole widnieje Politechnika. Tekst dedykacji w jęz. polskim i łacińskim zdobią inicjały, a poniżej podpisów znajduje się pieczęć Politechniki Lwowskiej.

pieczęci kościelnych do akt stanu cywilnego, gdy na aktach takich winny być pieczęć z herbem państwa, a wypisy metrykalne z pieczęcią wyłącznie kościelną nie mogą być przyimowane do użytku państwowego.

Wobec powyższego władza archidiecezjalna warszawska poleciła księdom proboszczom, aby zgodnie z ustawą o godłach i barwach Rzeczypospolitej z dnia 1 sierpnia 1919 r. („Dziennik Ustaw” Nr. 69, poz. 416) — używali na wypisach metrycznych i dokumentach tylko pieczęci według wzoru Nr. 3 z napisem dokoła Orla: „Urzednik stanu cywilnego parafji N. N.”

— Pomoc dla repatriantów.

(k) W piątek w sali województwa odbyło się zebranie pod przewodnictwem wojewo Garapicha w sprawie odbudowy powiatu grdzieńskiego.

Z dotychczasowych protokołów, jak również z dotychczasowej działalności komitetu wykazuje się, iż akcja pomocy, prowadzona jest na zbyt małą skalę.

Od dnia 4 czerwca odbędzie się w ciągu 7 dni niezliczona ilość imprez i niespodzianek, mających na celu zdobycie odpowiednich funduszy. Urządzony będzie w Helenowie festyn, wyścigi, match footballowy, w kawiarniach i restauracjach, oraz z widowisk, będzie ściągane ty pewien procent, urządzone będzie pokazy ćwiczeń strażackich, loteria klasyczna i t. p. (10)

Z sądów

— O napad zbrojny.

(p) W nocy około godz. 12-ej dnia 18 września 1921 r. wtargnęli przez okno do mieszkania Ludwika Kujata mieszkańca Zytomierza gm. Wymysłów, uzbrojeni w rewolwery bandyci i sterroryzowali obecnych w mieszkaniu powiązawszy im ręce i nogi, domagali się wydania pieniędzy, grożąc użyciem broni. Kujatowa oddała bandytom 4000 mk. Bandyci plądrując w pokojach, zgromadzili obrania biżuterję i naczynia stołowe, wartości 150000 mk. Korzystając z chwili, kiedy bandyci przestali pilnować powiązanych, Juliusz Kujat zbiegł z mieszkania, zaalarmował krzykiem sąsiadów i spłoszył bandytów.

Pościg za uciekającymi okazał się bezskuteczny.

Dopiero dnia 2 stycznia 1922 roku, wykryto sprawę napadu, a mianowicie Antoniego Borkiewicza.

Podczas konfrontacji poszkodowany i świadkowie poznali Borkiewicza (31 lat) jako uczestnika napadu na dom Kujata. Ponieważ współuczestnicy B. zbiegli, rozesłano za nimi listy gończe.

Wczoraj przed sądem okręgowym stanął Borkiewicz.

Na sądzie oskarżony do udziału w napadzie się nie przyznaje natomiast do kradzieży rzeczy się przyznaje.

Było ich czterech. Oskarżony, Olenderk Baranowski i Rudnicki. Nikt śmiercią nie groził. Zmowy nie było między nimi, bandyci nie tworzone.

Przewód sądowy ustalił, że oskarżony należał do zorganizowanej szajki bandyckiej, hersztem której był Baranowski.

Banda powyższa robiła wywiady w mieszkaniach okolicznych.

Poszkodowani Kujatowie z całą stanowczością poznają oskarżonego jako jednego ze sprawców napadu.

Paulina Kujat zeznaje że bandyci wzięli jej nożem po gardle, grożąc śmiercią w razie nie wydania pieniędzy.

Przedstawiciel oskarżenia publicznego pod prokurator Wilecki, wskazuje na olbrzymią szkodę, jaką ponosi społeczeństwo wskutek napadów bandyckich i wnosi o wymierzenie oskarżonemu surowej kary.

Sąd skazał podsądnego na sześć lat ciężkiego więzienia, zamieniającego dom poprawy po pozbawieniu praw.

Popierajcie przemysł polski

Morderstwo na szosie

(Pies dopomaga do wykrycia sprawcy.)

Posterunek policyjny powiatu łódzkiego będąc w obchodzie na szosie znalazł między Łuźmierzem a Proboszczowicami zamordowanego mężczyznę, owiniętego w worek.

Przy trupie stał pies, który nie chciał odstąpić zabitego pana swego.

Powiatowej policji udało się dowiedzieć, że pies pilnujący trupa należy do Janiny Kowalskiej, zam. w Łęczycy, dokąd też wysłano natychmiast policję. Tam ustalono że zamordowany jest ich furmanem i nazywa się Józef Łukasiewicz. Wyjechał on z Łęczycy do Łodzi wozem z mąką przeznaczoną dla domu handlowego Zdzisława Szulczewskiego.

Na zasadzie tych danych robiono wywiady u piekarzy w Ozorkowie, Zgierz i okolicznych miejscowościach, celem odnalezienia tej mąki, lecz wszystko to nie dało narazie żadnych rezultatów.

Wówczas funkcjonariusze policji wrócili do Łodzi i komendant policji na powiat łódzki p. Ryszkowski, rozpoczął za pomocą swych wywiadowców poszukiwania śladu zbrodni w Łodzi.

W tym celu robiono rewizję u całego szeregu piekarzy. Abram Leleniński zam. przy ul. Zgierskiej 48, oświadczył, że do niego zwrócili się nieznajomi mu mężczyźni z całym wozem mąki, proponując mu kupno, lecz z powodu tego, że na kilku workach były ślady krwi, zaniechał kupna takowej i tylko z powodu taniej ceny jeden worek kupił.

Karol Hermans, zam. przy ul. Wólczańskiej 145, również oświadczył, że kupił u nieznajomego mu mężczyzny 8 worków mąki, piekarz Zygmunt Kuliński, zam. przy ul. Główniej 31 kupił 10 worków mąki.

Na workach u Kulińskiego policja skonstatowała ślady krwi.

Wszystkich tych piekarzy aresztowano i odstawiono do więzienia.

Policja w dalszym ciągu robiła wywiady celem schwytania zbrodniarza, lecz wszystkie starania były bezskuteczne.

Pewnego dnia do policji nadszedł anonim w którym donoszono, że mordercą Łukasiewiczem jest niejaki Ignacy Matczak, pseudo „Pyrka”, zam. w Łęczycy przy ul. Kalskiej 44.

Natychmiast wysłano na wskazane miejsce wywiadowców policji, którzy aresztowali go. (8)

Bandyta wskoczył do głębokiej studni, lecz wydobyto go stamtąd i po udzieleniu mu pomocy lekarskiej okuto w kajdany i pod silną eskortą odstawiono do Łodzi. Podczas badania bandyta przyznał się do zabójstwa Łukasiewicza, którego dokonał wraz z innymi współnikami.

Oświadczył on, że jako znajomy zamordowanego szedł za wozem. Niedaleko Łęczycy skorzystał z okazji, że nikogo na szosie niema i widząc że zamordowany zdrzemnął się wyjął rewolwer i strzelił do niego z tyłu. Łukasiewicz natychmiast padł trupem i krew polala się na mąkę.

Bandyta bojąc się że nadejdzie ktoś zawiadził zwłoki w worek i zawiózł je w okolice

Łuźmierza. Sam zaś z mąką pojechał do Łodzi gdzie już umówił się z Kurakiem i Łęckim zam. przy ul. Szadzowskiej 1, że przywiezie mąkę z dokonanego rabunku lecz ci ostatni nie pozwolili mu złożyć tej mąki gdyż worki były oblane krwią, natomiast wskazywali mu adresy piekarzy, którzy chętnie po taniej cenie mąkę kupią i rzeczywiście mąkę tę sprzedał. Załatwiwszy „interes” i konie i wóz został w Łęczycy.

Po zbadaniu zbrodniarza odprowadzono go do więzienia.

Śledztwo już zupełnie zostało zakończone i w najbliższym dniu zbrodniarz stanie przed sądem doraźnym.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Poniedziałek 15 maja Zofii W d M.
Wschód słońca g. 4 m. 20
Zachód g. 7 m. 57.

— Widowiska.

Teatr Polski (Ceglana 55)
„Lato” T. Rittnera.

„Filharmonja” (Dzielnia 18)

„Casino” (Piotrkowska 72)
„Kobieta i Pajac”

„Grand Kino” (Piotrkowska 72)
„Danton”.

„Luna” (Przejazd 1)
„Kobieta bez serca”

— Wystawa sztuki.

Dziś o godz. 1-szej w południe odbędzie się uroczyste otwarcie Wystawy sztuki w gmachu Tow. Kredytowego, Pomorska 21. Wstęp dla zaproszenia. Natomiast od jutra t.j. dnia 16 bm. wystawa będzie otwarta dla publiczności co dziennie od godziny 10 ej rano do 6-ej po popłd. (10)

— Posady nauczycielskie.

W szkołach średnich i zawodowych Polskiej Macierzy Szkolnej na prowincji będą od nowego roku szkolnego wolne posady kierowników i nauczycieli. Kandydaci posiadający odpowiednie kwalifikacje zechcą nadsyłać zgłoszenia do biura zarządu głównego P. M. S. Warszawa, Krakowskie-Przedmieście nr. 7 m. 4. Pośrednictwo pracy nauczycielskiej. (10)

— Zwyczajka na kolejach.

Rada kolejowa pracuje obecnie nad projektem podwyższenia taryfy pasażerskiej. Obecne ceny biletów będą podwyższone o 100—150 procent.

Oplaty ruchu towarowego też ulegną zwyczajce 30—50 procent.

W związku z powyższymi zmianami, rozpatrywany jest projekt podwyższenia plac funkcyjarszyszy o 60—70 procent.

— Pieczęcie na aktach stanu cywilnego.

Ministerjum spraw wewnętrznych zwróciło uwagę, że księży proboszczowie używają

Kłopotliwa przyjaźń.

Znany feljetonista paryskiego „Journala“ p. Vautel, w następujący sposób przedstawia idylę genueńską jaką przeżyli tam delegaci bolszewicy wespół z królem włoskim Wiktorem Emanuelem. Ten ostatni przyjął delegatów bolszewickich wielce przyjaźnie.

— Czuje się bardzo szczęśliwym, że panów widzę i mogę ich pozdrawić — powiedział do nich. — Panowie stanowicie wielką atrakcję konferencji.

— Najjaśniejszy pan jest zbyt łaskawy — odrzekł Cziczeryn, składając ukłon pełen szacunku.

— Jak się panom podoba Genua?

— Ogromnie, sire.. Wszyscy są dla nas istotnie bardzo uprzejmi, zaczynając od „towarzysza“ arcybiskupa. Tylko ten francuski Barthou...

Król uśmiechnął się ironicznie i wzruszył ramionami.

— Ci republikanie francuscy — powiedział — są reakcjonistami. Co pan chce, wszak to są mieszczanie, drobni mieszczanie. Ale nie zwracajcie panowie uwagi na ich zły humor. Powiedźcie mi raczej, jak się ma jego ekscelencja pan Lenin?

— Lepiej, sire... Ostatnie wiadomość z Moskwy są pocieszające.

— To bardzo dobrze. Żałuję, że jego ekscelencja nie mógł sam przybyć do Genui. Tak bardzo pragnąłbym się zapoznać z tą znakomitą osobistością.. Ale jego ekscelencja miał jednak wspaniałą myśl, że wybrał pana delegata na konferencję. Jestem tym zachwycony.

— Najjaśniejszy pan „zasypule“ mnie.

Gdy „towarzysz“ Cziczeryn przyglądał się z zaciekawieniem licznym fotografiom, zdobitym salon królewski, monarcha Włoch powiedział:

— Właśnie chciałem się zapytać, czy nie mógłby pan, po powrocie do Moskwy, poprosić jego ekscelencję, aby zechciał przysłać mi swój portret? Z dedykacją oczywiście.. Jest to tradycja... między naczelnikami państw...

— Nie omieszkać tego uczynić, sire..

— Jak pan widzi, mam tu piękną kolekcję fotografii. Bardzo ją cenię. Są to wspomnienia, drogie wspomnienia..

I król zaczął pokazywać po kolei portrety różnych cesarzy, królów, książąt — istne muzeum panujących,

Ale nagle jedna z fotografii ozdobionych drogiemi kamieniami, po której sięgał król, wypadła mu z ręki. Cziczeryn schylił się usłuźnie

aby ją podnieść, ale i na jego twarzy odbiło się zmieszanie, gdyż fotografia ta przedstawiała cara i carycę w otoczeniu dzieci, a może i Cziczeryn przeczytał następującą dedykację:

„Naszemu przyjacielowi, na świadectwo wiernej na zawsze przyjaźni. (8)

Skład win i wódek**WANDY LEWANDOWSKIEJ****Kilińskiego 146**

poleca wina, wódki i likiery etc. pierwszorzędnych firm. 2010B

GILZY z najlepszej bibułki poleca fabryka gilz**„RENOMA“****H. LENGA i S-ka**

145 PIOTRKOWSKA 145

Egzystuje od roku 1892. 2011

Białe towary

jak: madepolamy, pościelowe, ręczniki, prześcieradła, obrusy, fartuchowe, kretony, etamina oraz koszule męskie i damskie po tan. cen. w wielkim wyborze

Szmechel i Rozner

Łódź, Piotrkowska 100 i filja 160 2143B

Do sprzedania powozy bryczki najnowszych fasonów na żelaznych i gumowych kołach oraz przyjmuje się do odświeżania stare sztuki Radwańska 10 5260-2

Zakład fryzjerski sprzedam na tychmiast Konstanyńska 80 5270-3

Do sprzedania 18-cie morgów ziemi trzy kilometry od Łodzi wiadomość 6-go Sierpnia 18 m. 6 5246-2

Sprzedam rower tanio Piotrkowska 178 Krzemianki 5251-9

Maszyny do pisania amerykańskie podręczne sprzedaje dom handlowy B. Grabski Gł. wna 15-2 5257-2

Różne:

Akuszka A. Trenkler przyjmuje 6 Sierpnia 18-20 5169-16

Przyjmuje w komis towarowy wszelkiego rodzaju za towar niesprzedany nie pobiera się procenta Ratkowski sklep komisowy Główna 33 5217-7

Za pożyczkę 200 tys. mk. odnajmę zaraz duży ładny pokój wśrodmieście pojedynczej osobie. Oferty pod „E. D.“ w Rozwoju 5282-5

Potrzebni chłopcy do cukierni czy piekarni cukiernia Dzielna 10 5280-2

Potrzebny zdolny szewc do damskiej szpilkowej roboty płaca od pary 2200 mk. Aleksandrów pod Łodzią Kościelna 20 sklep obuwni Rzepkowski 5276-2

Potrzebne zdolne hańciarki i uczennice Główna 18 C. Modzelewska 5285-3

Były nauczyciel obecnie urzędnik państwowy może udzielać korepetycji w zakresie 4 kl. gimnazjalnych oferty sub. B. N. 5287-2

Urzędnik państwowy może przyjąć prace w godzinach od 17 do 22 w zakresie buchalterji lub akt cywilnych oferty sub. „U. P.“ 5287-2

Wincentego Krygiera i Leona Nowackiego poszukują Adam i Władysław Mateccy Wólczaniska 177 dla zapłacenia ostatniej raty z placów w Rudzie Pabjanickiej 5268-2

Z powodu wyjazdu odstąpię zakład fotograficzny i mieszkanie tanio dowiedzieć się Piotr kowska 82 Jakubowski 5249-5

Do wydzierżawienia 7 morgów ogrodu owocowego we wsi Nie wien powiatu Tureckiego wiadomość na miejscu Niewiesz poczta Uniejów powiat Turecki Obolewski 5295-3

Sklep spożywczy dobrze prosperujący z jednym pokojem z powodu choroby męża zaraz do odstąpienia Kilińskiego 157 5269-2

Krawcowa poszukuje zajęcia w domach prywatnych Nowaka 21 Kreszewska 2736-2

Młoda krawcowa chce przyjąć szycie w domu prywatnym zgłaszać się ul. 1-go Maja 77-16 2 piętro 5289-3

Modystka przyjmuje odstałun ki Nawrot 42 2 piętro front 6530-3

Lekcji muzyki udziela b. uczen nica prof. Strobla przygotowane również dzieci do gimnazjum Al. Kościuszki 31 pp. Góreckich 5296-6

Potrzebne na 1 numer hipoteki elegancznego domu wśrodmieścia 500,000 do 1,000,000 mk. oferty w Rozwoju pod A. M. 3 5298-3

Młoda inteligentna przyjezdna wdowa pragnie obić posadę gospodyni oferty do Rozwoju pod „Przyjezdna“ 5304-3

Do sprzedania majątki ziemskie gospodarska rolne domy wille fabryki młyny place interesu handlowe na biuro „Fortuna“ Łódź Wólczaniska 165 5301-3

Zagubione dokumenty

Purzycka Eleonora zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 5279-3

Sprzedam

hotel z domem. Zgłoszenia: Zgierz, ul. Szczęśliwa 2, Topolski. 2123b

MIESZKANIE

przedam pokój z kuchnią z przedpokojem i z meblami w centrum miasta. Oferty sub. „Na tychmiast, do Rozwoju“ 2147d

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia futra, garderobę i sprzęty domowe. WAJCMAN Dzielna 19 (256P)

KUPUJĘ

prytlanty, złoto, srebro, perły diamenty, stare zęby, garderobę płacę ceny najwyższe. Konstanyńska 7, prawa oficyna 1-sze piętro Z. MILICH (1371)

Wznowił przyjęcia

Dr. med. P. Langbard

Zawadzka 10.

choroby skórne i weneryczne przyjmuje od 9-11 i od 5-8 w niedzielę przed poł.

Drobne ogłoszenia:**Kupno i sprzedaż:**

AAA Kupuje meble dywany garderobę futra maszyny do szycia płacę najlepiej Wajrajch Benedykta 19 4025-7

AAA Na wypłatę etaminy w kwiaty i gładkie satynki towary damskie i męskie firanki płócienka Kilińskiego 40-10 5300-10

Dominium Willanów poczta Szadek posiada na sprzedaż lokomobile obejrzyć można na miejscu 4086-3

Do sprzedania rolwagi parokonnne i pojedyncze na resorach Radwańska 10 5281-2

Wociol miedziany na 9 wiader sprzedam Konstanyńska 36 w pralni 5265-2

Filharmonja gramoton patefon z płytami rower z wolnym kołem wszystko w dobrym stanie sprzedam „Merkur“ Łódź Piotrkowska 82 kl. 826 5285-2

Sprzedam łóżka z materacami otomanę leżankę i różne inne rzeczy Piotrkowska 134-9 oficyna 2 piętro 5305-3

Wyprzedaż obuwia męskiego i damskiego gwarantowanego z powodu likwidacji Kilińskiego 107 róg Nawrot 5212-2

Rower sprzedam z wolnym kołem Wólczaniska 95-12 Nowicki 5258-2

Sprzedam sklep Kilińskiego 79 5302-3

Okazyjnie do sprzedania rury studienne miedziane szlanki żelazne 65 lokci długie wiadomość Przejazd 77-7 5272-3

Uwaga magazyn chrześcijański Wyprzedaż obuwni przed ostatniej mody tanio z najlepsze go towaru obuwni gwarantowane Zachodnia 30 Władysław Izydorkiewicz 5293-3

SKLEP spożywczy z lokalem do sprzedania Piotrkowska 243 5284-2

Dwa domy z piętrowe zaraz okazyjnie do sprzedania wiadomość Rzgowska 63 u właściciela 5294-2

CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKSCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk. KOMUNIKATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 10 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 120 mk. DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY — 5 mk. OGŁOSZENIA ZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ ZAGRANICZNE 100 PROC. DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów.

ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój“ w Zgierzu u p. Lacha w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Każda nowa podwójka obowiązuje już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Red. odpowiedzialny Seweryn Bańkowski

W tłoczni W. Czaiewskiego.